

Ανασύσταση της Αττικής Τοπογραφίας: ουτοπία ή αναγκαιότητα ;

Το διάσελο ανάμεσα στο Αττικό Άλσος και στο λόφο του Ελικώνος ως πεδίο διερεύνησης.

Περίληψη

Αφετηρία της διπλωματικής εργασίας αποτέλεσε η γραμμή 4 του μετρό της Αθήνας. Αυτή έθεσε ένα ευρύτερο πλαίσιο προβληματισμών το οποίο αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι σταθμοί της μπορούν να συμμετέχουν στην πολεοδομική ανασυγκρότηση του κέντρου της Αθήνας, καθιστώντας το μετρό ένα κατεξοχήν πολεοδομικό έργο και όχι μια αμιγώς συγκοινωνιολογική υποδομή όπως συχνά αντιμετωπίζεται.

Σε αυτό το πλαίσιο, τέθηκαν δύο βασικοί παράμετροι διερεύνησης του πολεοδομικού αποτυπώματος του έργου: πρώτον η κοινωνική υποδομή και δεύτερον η κινητικότητα στις περιοχές όπου χωροθετούνται οι σταθμοί. Με βάση αυτή την προβληματική, επιλέχθηκε ως μελέτη περίπτωσης ο σταθμός του Ελικώνος στην Άνω Κυψέλη. Και αυτό διότι η χωροθέτησή του σε ένα σημείο με περιορισμένο δημόσιο χώρο, δύσκολα αντιληπτό ως κέντρο γειτονιάς και με μεγάλη δυσκολία προσβασιμότητας λόγω τοπογραφίας, τονίζει τη σημασία των παραπάνω παραμέτρων. Στη συνέχεια, ύστερα από μια εκτενή χαρτογράφηση της κοινωνικής υποδομής και της κινητικότητας στην ευρύτερη περιοχή του σταθμού, καθώς και επικοινωνίας με τους εμπλεκόμενους φορείς και τα κινήματα πολιτών, εντοπίστηκε πως το διάσελο ανάμεσα στο Αττικό Άλσος και στο λόφο του Ελικώνος αποτελεί μιας στρατηγικής σημασίας τοπιακή υποδομή για την πολεοδομική ανασυγκρότηση της περιοχής.

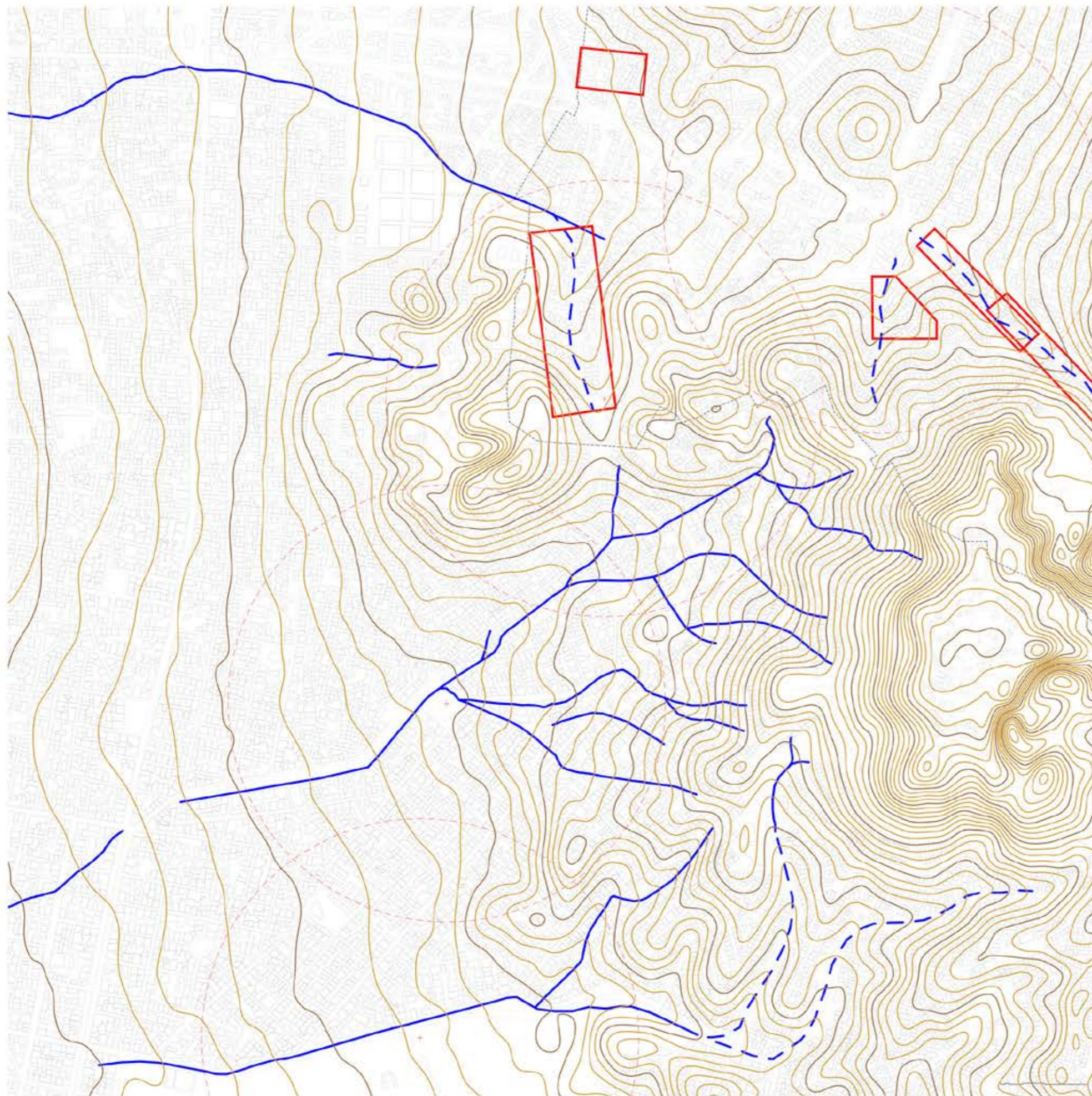
Πιο συγκεκριμένα, το διάσελο αυτό αποτελεί την ευκολότερη διαδρομή από τα Τουρκοβούνια στο Λόφο του Ελικώνος, συνιστώντας με αυτόν τον τρόπο μια υφιστάμενη υποδομή κινητικότητας. Η ανάδειξή του, επομένως, μπορεί να βελτιστοποιήσει καθοριστικά τη συνδεσιμότητα του μελλοντικού σταθμού με την ευρύτερη περιοχή εξυπηρέτησής του, καθώς και να την επεκτείνει ως τα Τουρκοβούνια. Ταυτόχρονα, αποτελεί τοπιακή δομή μητροπολιτικής σημασίας δεδομένου ότι ο σχηματισμός της διακρίνεται έντονα στο αστικό συνεχές της Αττικής, αποτελώντας σημαντική κατευθυντήρια γραμμή οργάνωσης του Αττικού τοπίου. Για το λόγο αυτό, προτείνεται η ανασύσταση του μέσω της σταδιακής αφαίρεσης της επικαθήμενης κτηριακής μάζας και δημιουργίας ενός γραμμικού πάρκου σε συνδυασμό με τρεις πόλους εκπαίδευσης - πολιτισμού με στόχο της δημιουργία μιας σύνθετης κοινωνικής υποδομής.

Η πρόταση, αυτή, αν και με μια πρώτη ανάγνωση φαίνεται να κινείται στο επίπεδο της ουτοπίας, φιλοδοξεί να θέσει ζητήματα επιτακτικά όπως η περιβαλλοντική βιωσιμότητα της Αθήνας και η δημιουργία νέων δημόσιων χώρων, τα οποία με μια δεύτερη ανάγνωση, θα την καθιστούσαν μια αναγκαιότητα για το μέλλον της Αθήνας.

**Χαρτογράφηση Κοινωνικής Υποδομής & Κινητικότητας
Κλίμακα 1:5000**

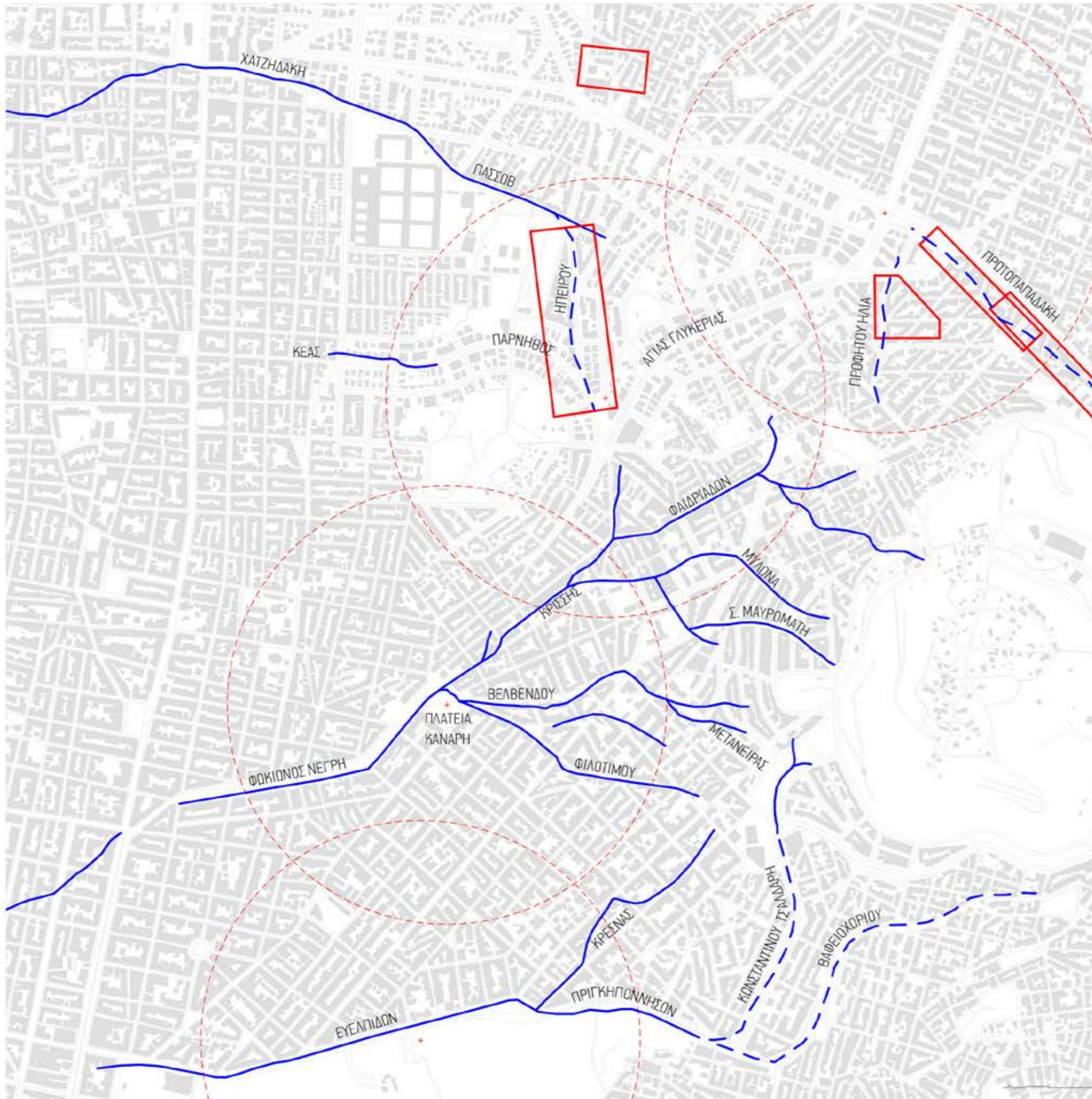
ΓΡΑΜΜΗ 4 | ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

- Χαρτογραφημένο ρέμα
- Θέση διέλευσης ρέματος

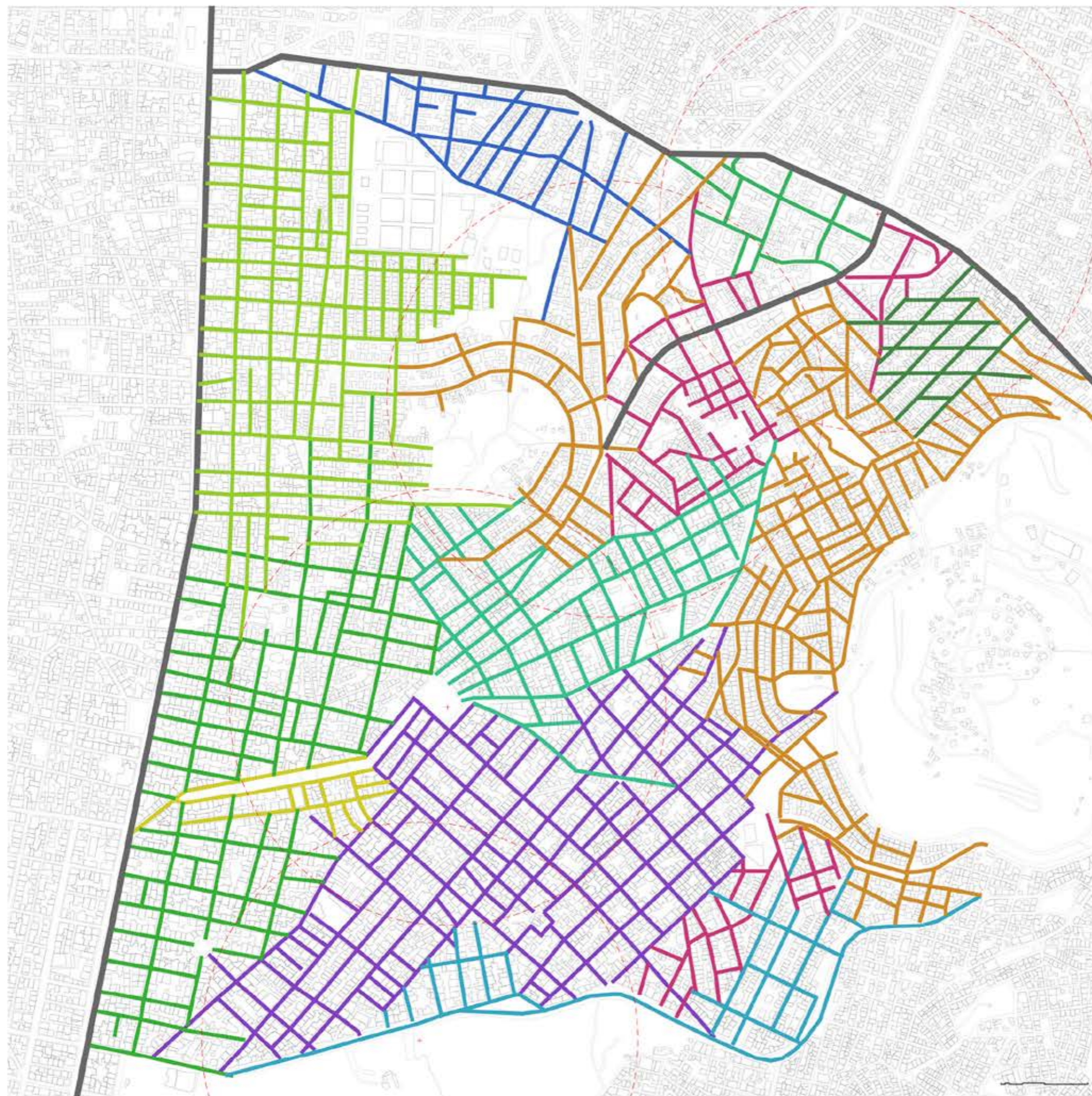
Υψομετρικές καμπύλες ανά 5μ

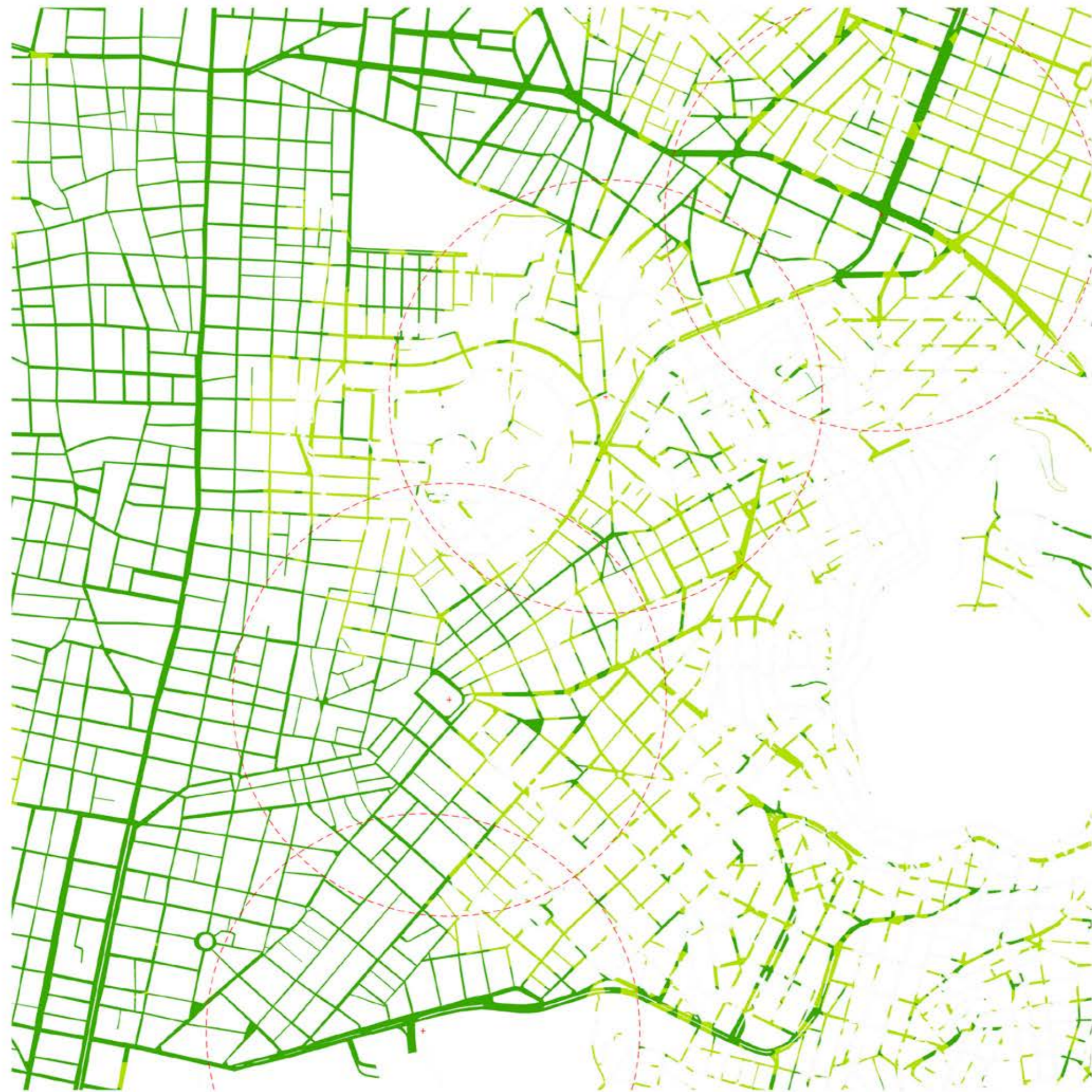
ΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΙ

— Χαρτογραφημένο ρέμα

▭ θέση διέλευσης ρέματος

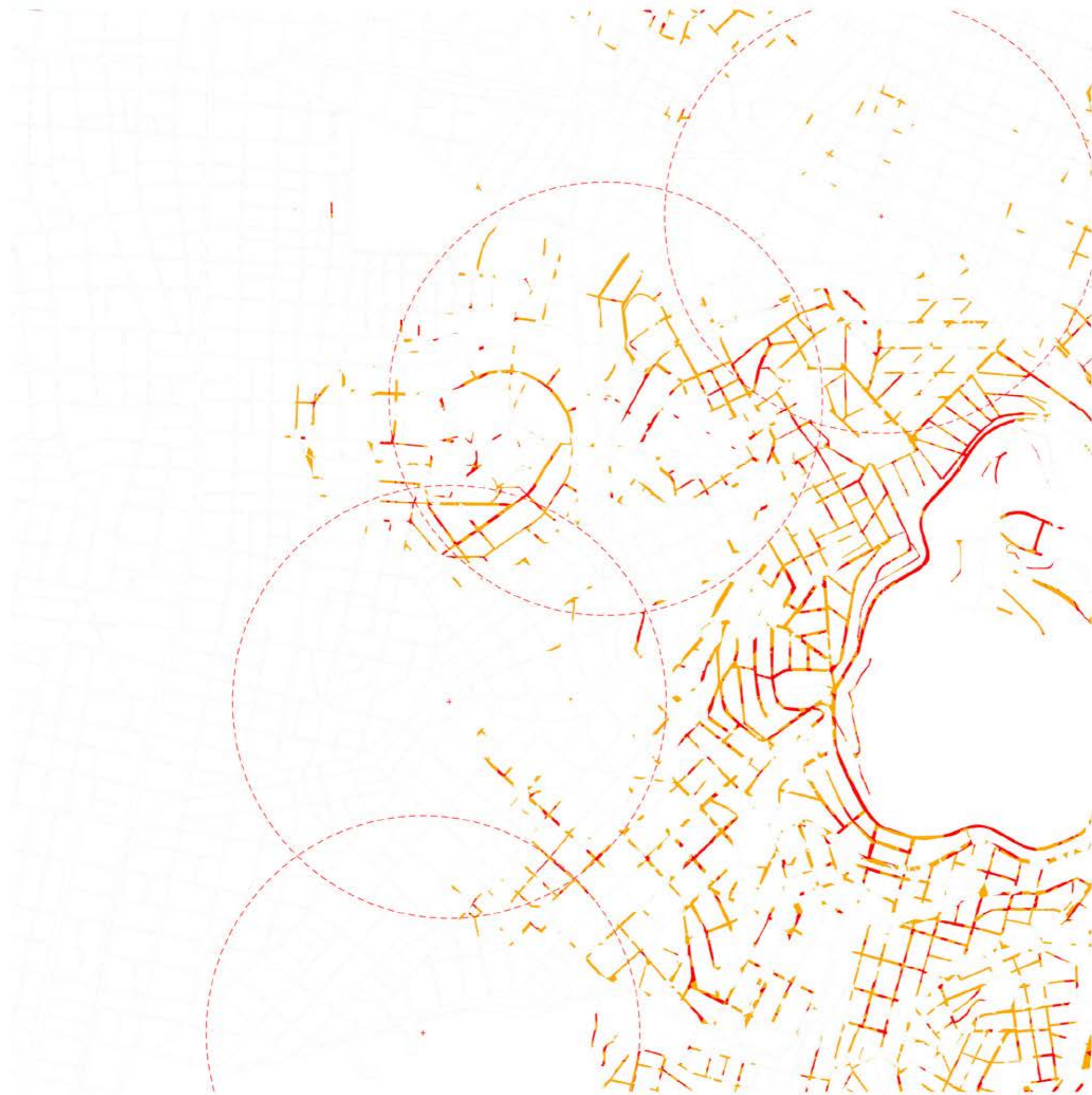

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ
ΑΣΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΥ

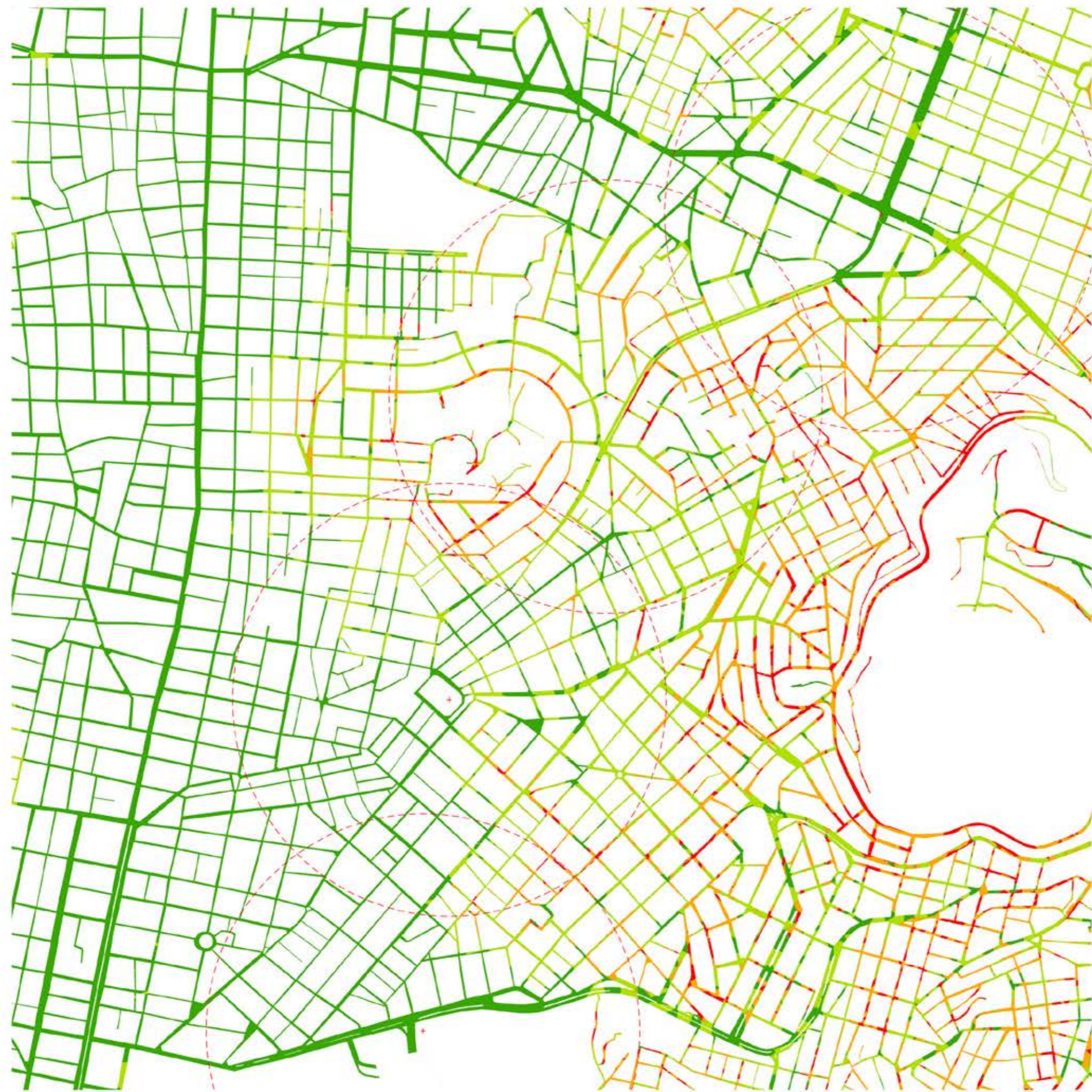
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΛΙΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΛΙΣΕΩΝ

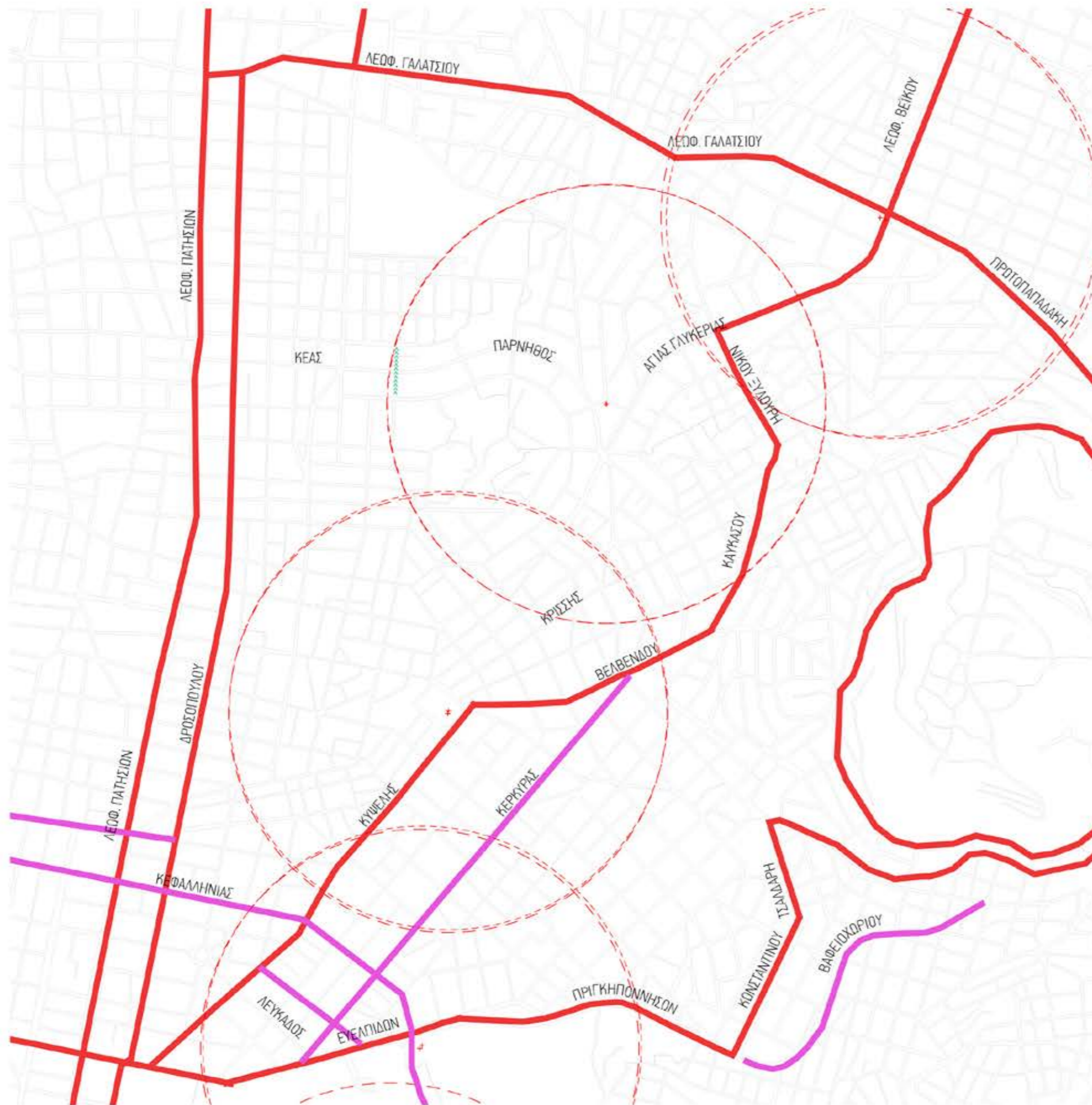

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΛΙΣΕΩΝ

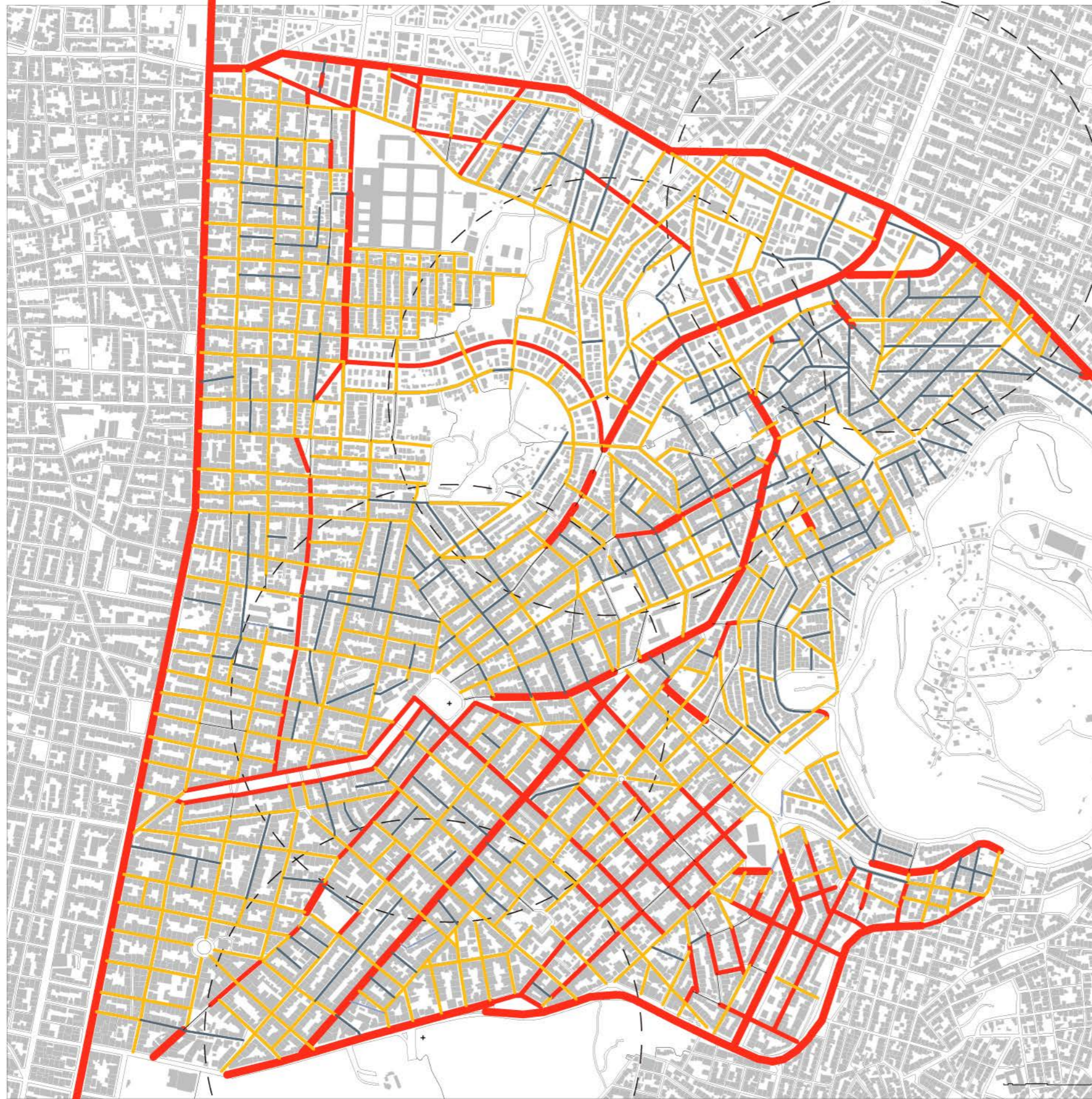

ΚΛΙΜΑΚΕΣ

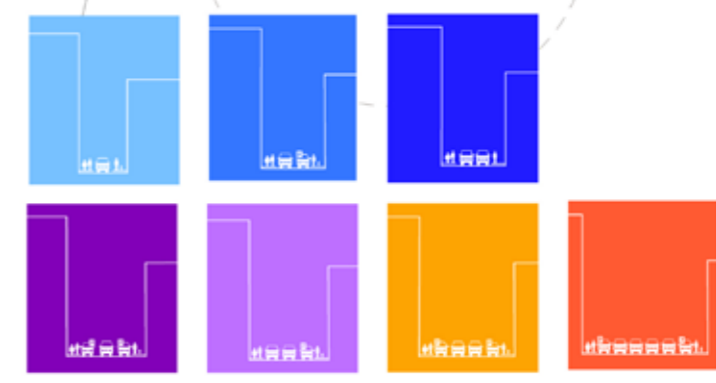
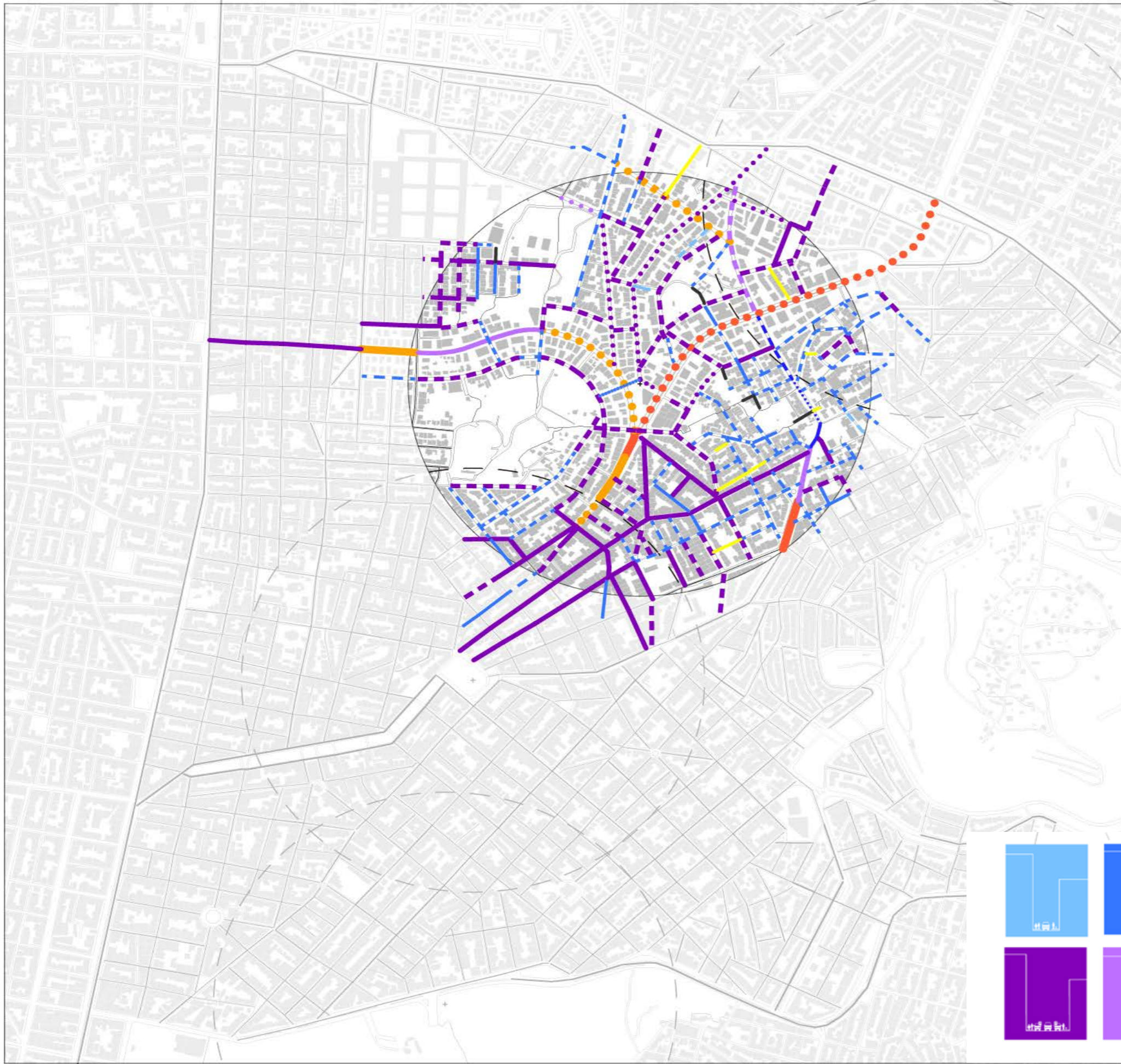
ΒΑΣΙΚΟ ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

- πολυ στενοί δρόμοι, 3 - 5.5 μ.
- στενοί δρόμοι, 6 - 8.5 μ.
- μεσαίοι δρόμοι, 9 - 11.5 μ.
- φαρδείς δρόμοι, 12 - 14.5 μ.
- πολυ φαρδείς δρόμοι, 15 -40 μ.

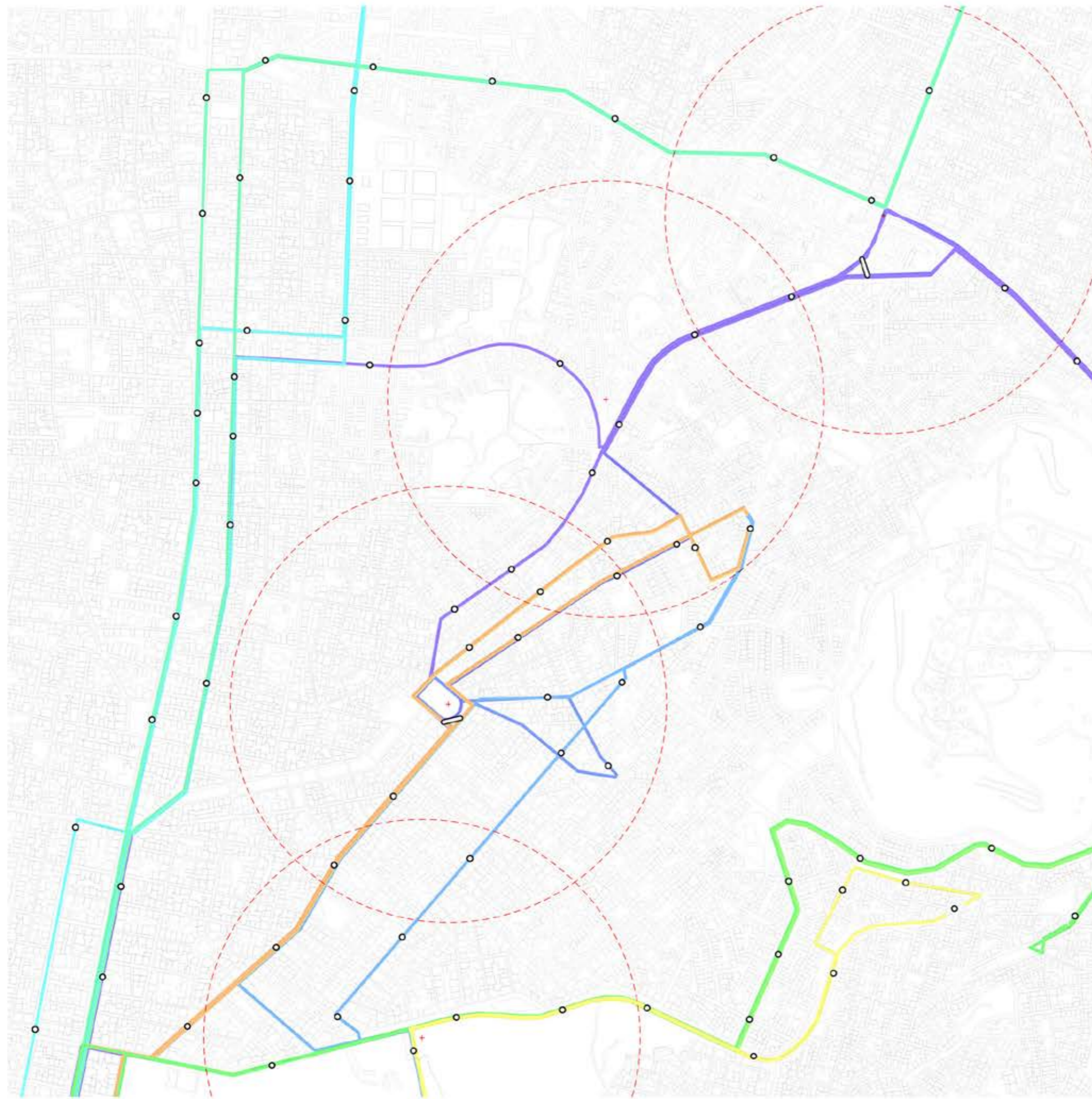

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΡΟΜΩΝ

τύπος γραμμής

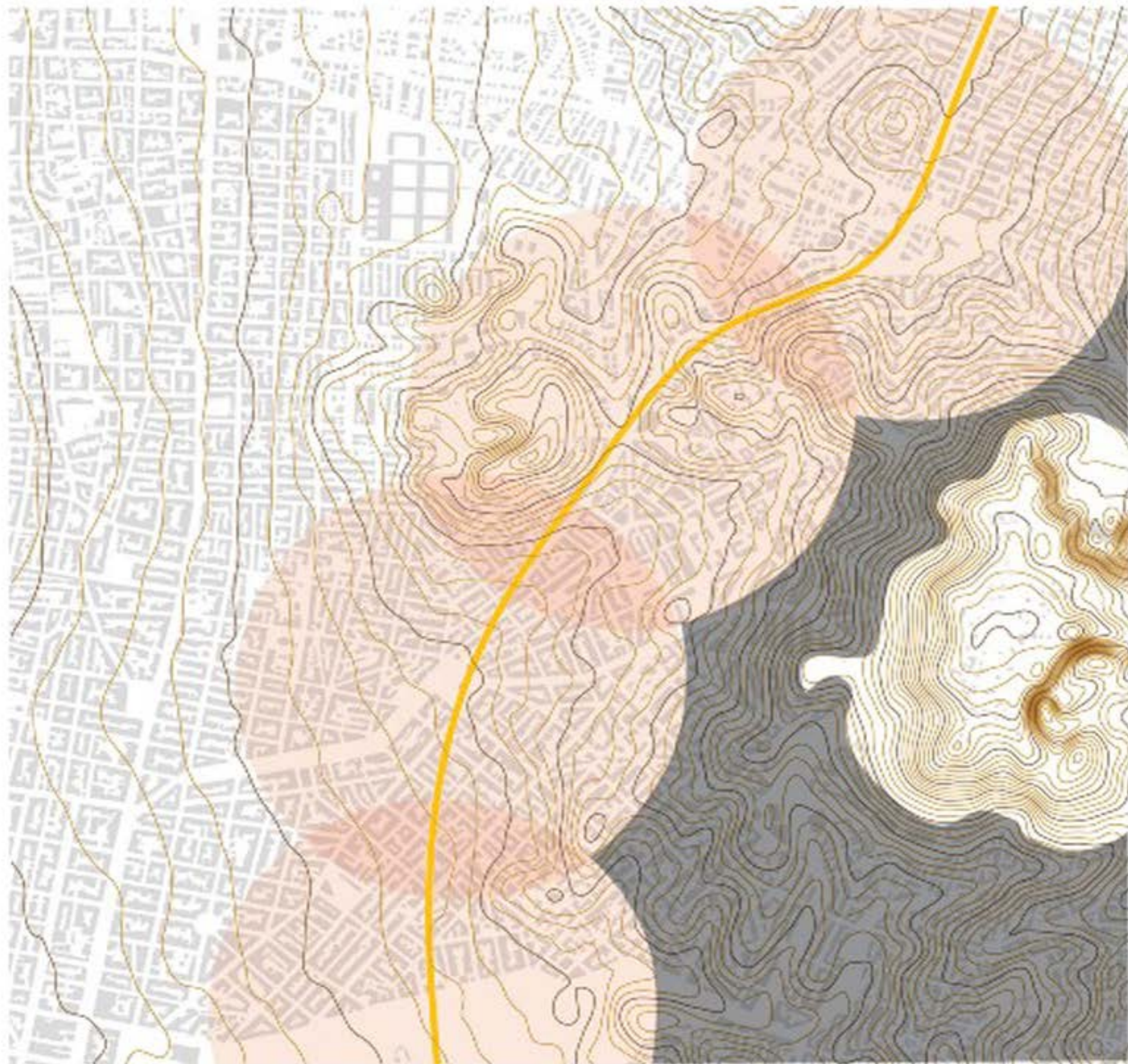
- ακατάλληλο πεζοδρόμιο συνολικά
- ακατάλληλο πεζοδρόμιο σημειακά
- ικανοποιητικό πεζοδρόμιο

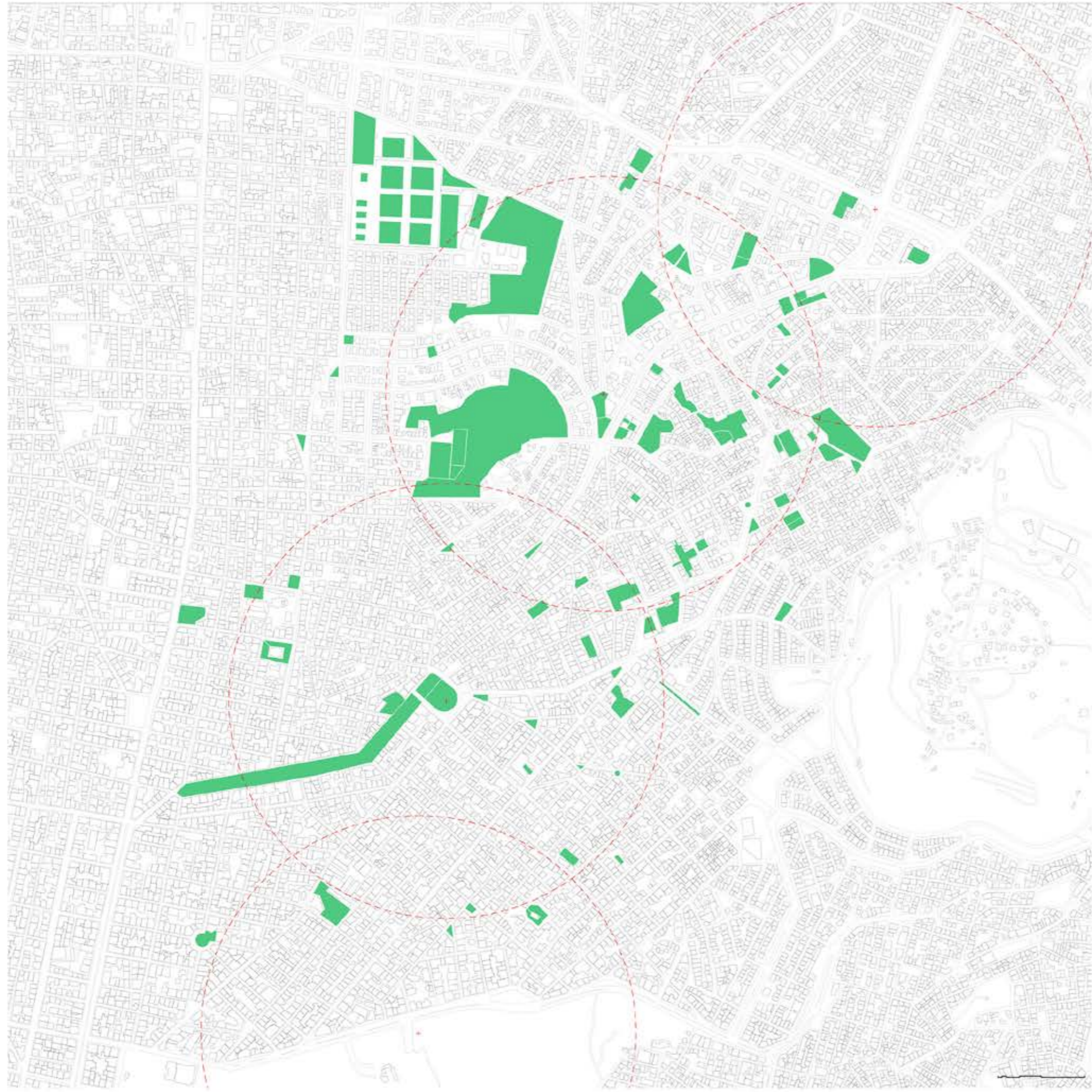

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

- 2 - ΑΝΘ ΚΥΨΕΛΗ - ΠΑΓΚΡΑΤΙ - ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ
- 4 - ΑΝΘ ΚΥΨΕΛΗ - ΑΓΙΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ - ΣΤ.ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
- 15 - ΠΕΤΡΑΔΟΝΑ - ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ - ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

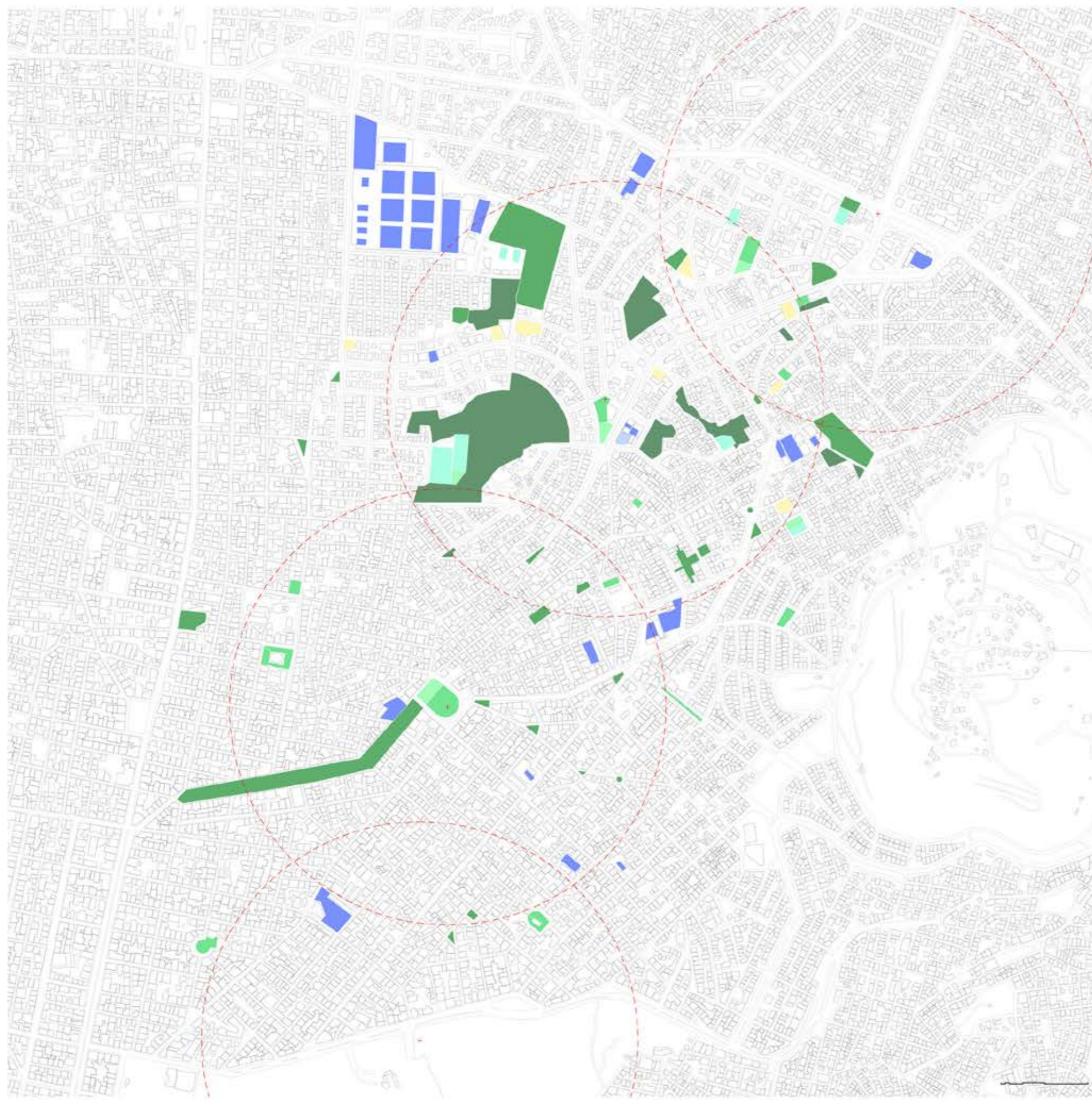
- 022 - Ν.ΚΥΨΕΛΗ - ΜΑΡΣΙΛΕΙΟΣ
- 035 - ΑΝΘ ΚΥΨΕΛΗ - ΠΕΤΡΑΔΟΝΑ
- 036 - ΣΤ.ΚΑΤΕΧΑΚΗ - ΣΤ.ΠΑΝΟΡΜΟΥ - ΓΑΛΑΤΣΙ - ΚΥΨΕΛΗ (ΚΥΚΛΙΚΗ)
- 054 - ΠΕΡΙΣΣΟΣ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ
- 140 - ΠΟΛΥΓΩΝΟ ΓΛΥΦΑΔΑ
- 224 - ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ - ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
- 608 - ΓΑΛΑΤΣΙ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΣΟΓΡΑΦΟΥ
- 622 - ΓΟΥΔΗ - ΑΝΘ ΓΑΛΑΤΣΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ελεύθερο Αστικό Πράσινο

Πάρκο - Υπολειμματικό πράσινο

Πλατείες

Παιδικές Χαρές - Γωνιές

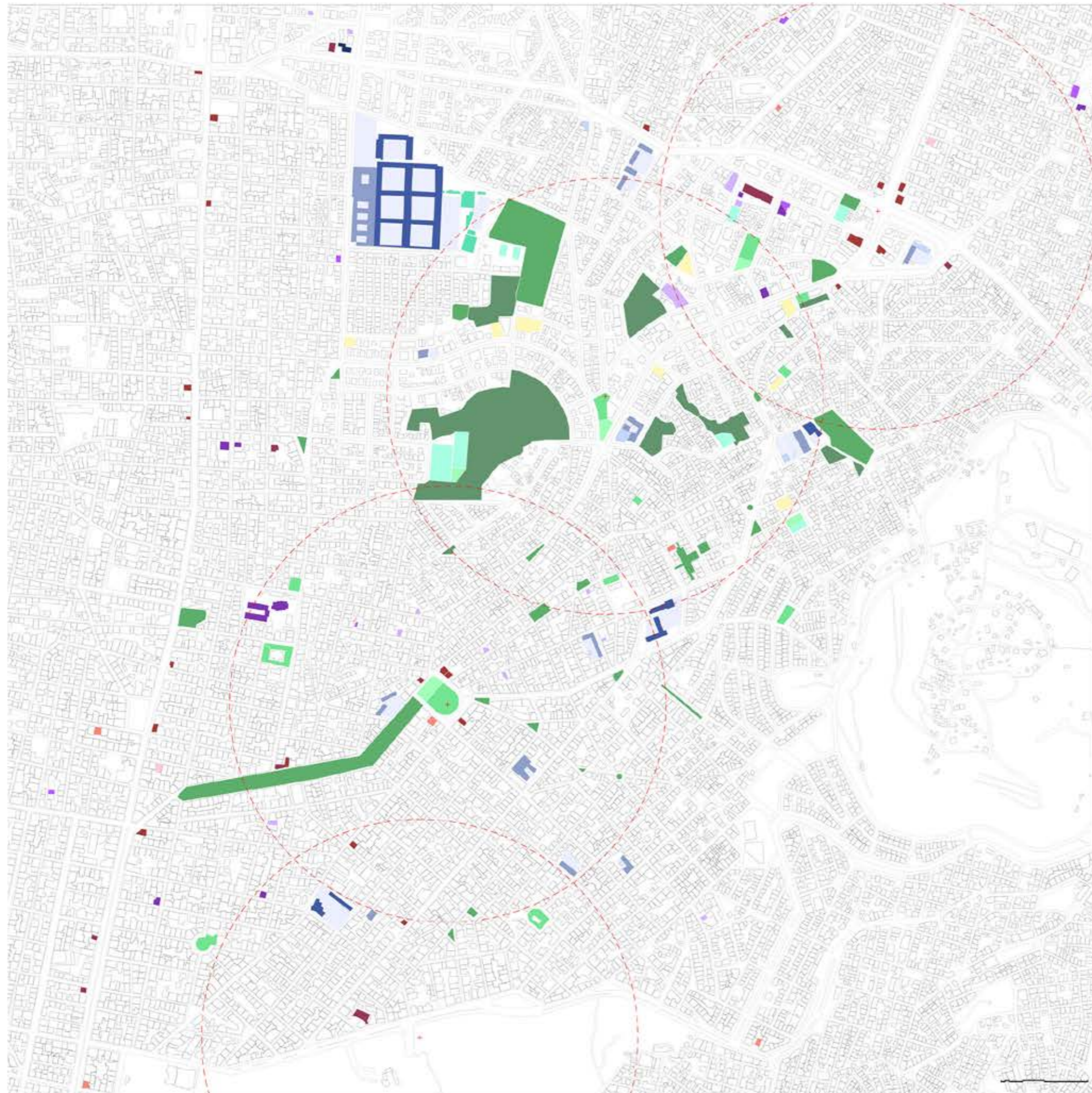
Ελεύθερα Γήπεδα (για Νέους)

Αθλητικό Κέντρο

Δομήσιμοι Ανοιχτοί Χώροι

Προαύλια σχολείων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

- Ελεύθερο Αστικό Πράσινο
- Πάρκο - Υπολειμματικό πράσινο
- Πλατείες
- Παιδικές Χαρές - Γωνιές
- Ελεύθερα Γήπεδα (για Νέους)
- Αθλητικό Κέντρο
- Δομήσιμοι Ανοικτοί Χώροι

ΠΡΟΝΟΙΑ

- Περιθαλήνη - ΙΚΑ
- Κ.Α.Π.Η. / Λέσχη Οριθίας
- Παιδικοί - Βρεφικοί Σταθμοί

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Νηπιαγωγεία
- Δημοτικά
- Γυμνάσια / Λύκεια
- 3ο βήθμια Εκπαίδευση

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

- Δημόσιες Υπηρεσίες / ΚΕΠ
- Τμήμα Αστυνομίας/Τροχαίας
- Ταχυδρομείο
- Υποκατάστημα Τράπεζας

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 255/45

Έγκριση Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Αθηναίων (Ν. Αττικής).

15. Το υπ' αριθ. Φ.900/301350/Σ.632/44 ΜΕΟ/ΥΔ3 του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας.

16. Το υπ' αριθ. 15775/10.1.85 έγγραφο της Επιχείρησης Αστικών Συγκοινωνιών.

17. Τα υπ' αριθ. 419599/10/16.12.85 και 552911/510-2-23/39/6.5.85 έγγραφα του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδας ΟΣΕ.

Διαμέρισμα 6

Επίπεδο Διαμερίσματος.

Το δίκτυο ροής πεζών ενοποιεί το κεντρικό ελεύθερο δημόσιο χώρο (Φωκίωνος Νέγρη) με:

1. Το προτεινόμενο πάρκο στο χώρο του αμαξοστασίου ΗΣΑΠ και με το επίμηκες πάρκο στο χώρο των γραμμών του τρένου, μέσα από την Αγ. Μελετίου, που προτείνεται να πεζοδρομηθεί.

2. Με τους χώρους πρασίνου κάτω από τον περιφερειακό δρόμο των Τουρκοβουνίων και με το Αττικό Άλσος από τους δρόμους Φιλοτίμου-Μεταναίρας-Λαχανά που πεζοδρομούνται.

3. Με το νέο χώρο πρασίνου, άθλησης και πολιτιστικών εκδηλώσεων στην Αλεπότρυπα με τους δρόμους Αγ. Ζώνης και Καλλιφρονά που πεζοδρομούνται.

4. Με το χώρο του Πεδίου του Άρεως, μέσα από την οδό Κυκλάδων και Επτανήσου που πεζοδρομούνται.

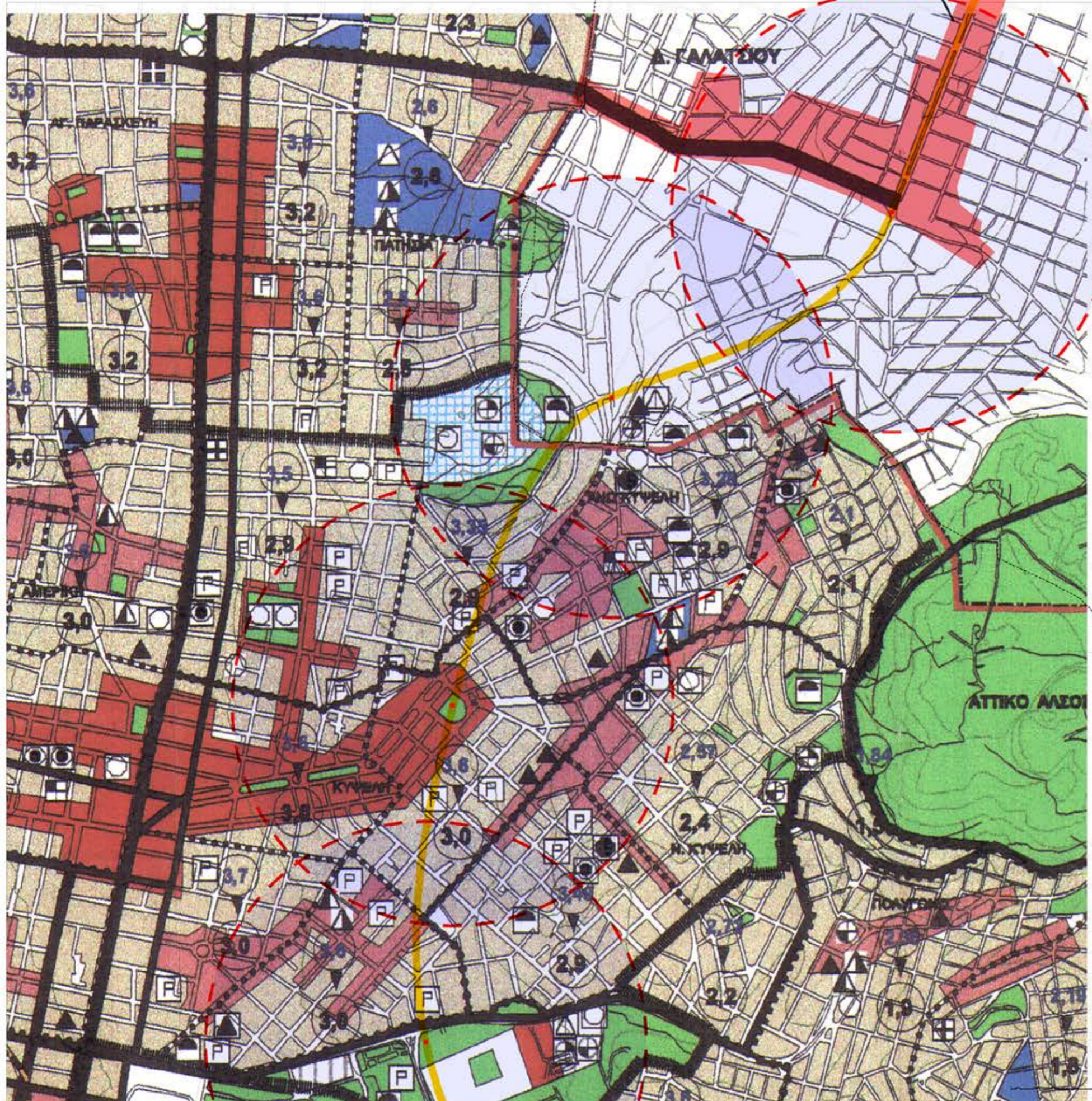
- 19. Θάσου (από Επτανήσου μέχρι Πατησίων)
- 20. Φιλοτίμου (από Καυκάσου μέχρι Γιαννιτσών)
- 21. Χέλμου (από Δελβινού μέχρι Μεταναίρας)
- 22. Ρηνείας (από Κυφέλης μέχρι Σπετσών)
- 23. Αετών (από Πυθίας μέχρι Βελβενδούς)
- 24. Σάκχα (από Καυκάσου μέχρι Μάτσα)

ΑΜΑΞΟΣΤΑΣΙΟ
'ΑΤΤΙΚΗ'

- ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ
- ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΟΙ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ
- ΠΟΛΟΙ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Κέντρο Δήμου / Γειτονιάς
από ΓΠΣ Γαλαταίου 1991

ΧΑΡΤΗΣ 8ης ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ (2014) ΤΟΥ ΓΠΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ 1988

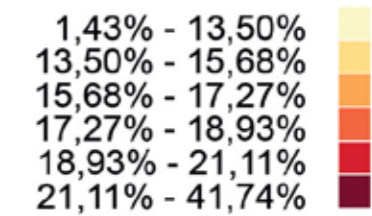
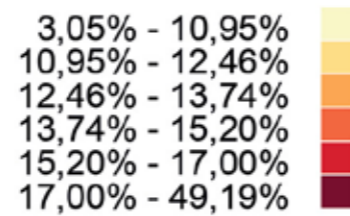
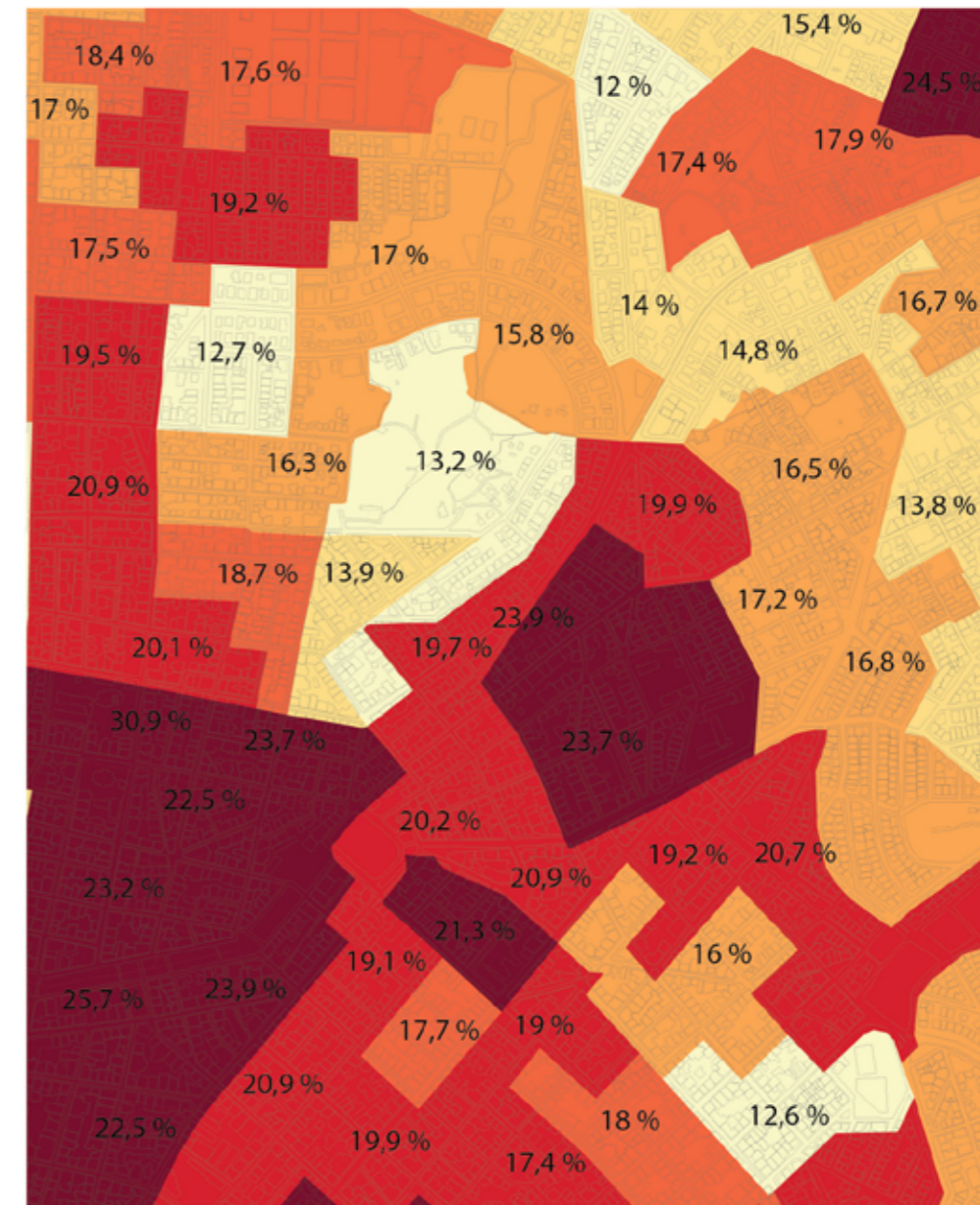
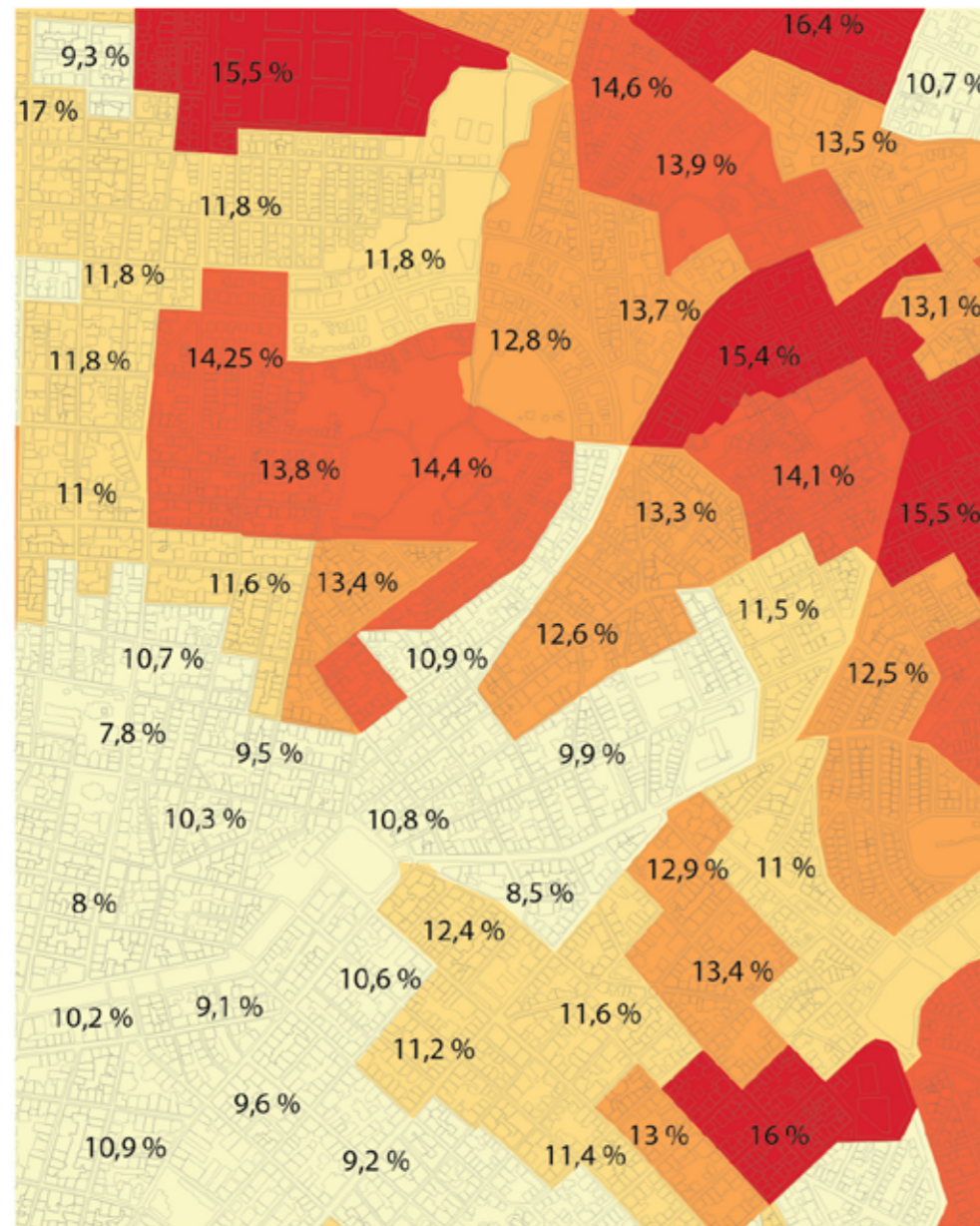
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

-----	Όρια Δήμων & Κοινοτήτων	■	Εκπαίδευση
---	Όρια Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου	▲	Νηπιαγωγείο
- - - - -	Όρια Επίτασης	▲	Δημοτικό
- · - · - · -	Όρια Εγκεκριμένου Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου	▲	Γυμνάσιο
· · · · ·	Όρια Γειτονιάς	▲	Λύκειο
· · · · ·	Όρια Συνοικίας	▲	Μεταλυκειακά Κέντρα
· · · · ·	Όρια Διαμερισματος	▲	Μίση Επαγγελματική Σχολή
■	Υπερτοπικό Κέντρο Δήμου	▲	Ανώτερα Κ.Α.Τ.Ε.Ε
■	Κέντρο Δήμου	▲	Πανεπιστήμιο
■	Τοπικό Κέντρο Γειτονιάς	■	Περίθαψη
■	Κατοικία	■	Κέντρο Υγείας
■	Γενική Κατοικία	■	Γενικό Νοσοκομείο (Νομαρχικό)
■	Εγκαταστάσεις Μεταφορών	■	Ειδικό Νοσοκομείο
■	Γεωργική Γη	■	Πρόνοια
■	Αστικό Πράσινο - Ελεύθεροι Χώροι	■	Παιδικός Σταθμός
■	Περιαστικό Πράσινο	■	Γηροκομείο
■	Κοινωνικές εξυπηρέτησεις	■	Ορφανοτροφείο
■	Βιοτεχνικό Πάρκο - Βιοτεχνικές Εγκαταστάσεις μη Ιδιωτικής Οχλούσης	■	Βρεφοκομείο
■	Πολεοδομικό κέντρο με περιορισμό σε χρήσεις	■	Αθλητισμός
■	Πολεοδομικό κέντρο με περιορισμό σε χρήσεις (2)	■	Γήπεδο
■	Βιοτεχνικό Πάρκο προς εξυγίανση	■	Στάδιο
■	Βιομηχανικό Πάρκο - Βιοτεχνικές/Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις μη Ιδιωτικής Οχλούσης	■	Κολυμβητήριο
■	Ζώνη Βιομηχανίας - Βιοτεχνικές/Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις Οχλούσης	■	Γυμναστήριο
■	Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις που Παραμένουν	■	Ναυπηγική Εγκατάσταση
■	Χονδρεμπόριο	■	Πολιτιστικές Λειτουργίες
■	Τουρισμός - Αναψυχή	○	Πολιτιστικές Λειτουργίες
■	Ιδιωτικές Χρήσεις	○	Μουσείο
○	Στρατός	○	Βιβλιοθήκη
○	Νεκροταφεία	○	Όρια Προστασίας
■	Αρχαιολογικοί Χώροι	○	Όρια Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε)
■	Ελεύθερη - Ταχεία Λεωφόρος	○	Όρια Ανάπλασης Αρθρου 13
■	Πρωτεύουσα Αρτηρία	○	Ζώνη Ειδικών Κινήτρων
■	Δευτερεύουσα Αρτηρία	■	Διαπάγμια Ελαίωνα
■	Ευλεκτήρια	■	Όριο περιοχής Διαπάγματος Ελαίωνα
■	Αστικές Σιδηροδρομικές Γραμμές	○	Συντελεστής Δόμησης Νομοθετημένος
■	Προαστική Σιδηροδρομική Γραμμή	○	Συντελεστής Δόμησης Προτεινόμενος
■	Υπεραστική Σιδηροδρομική Γραμμή		
■	Χώρος Στάθμευσης		

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΗΛΙΚΙΑΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

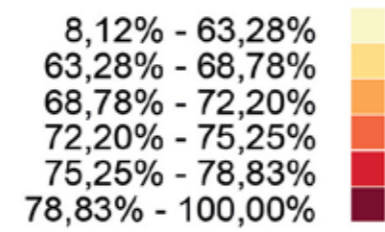
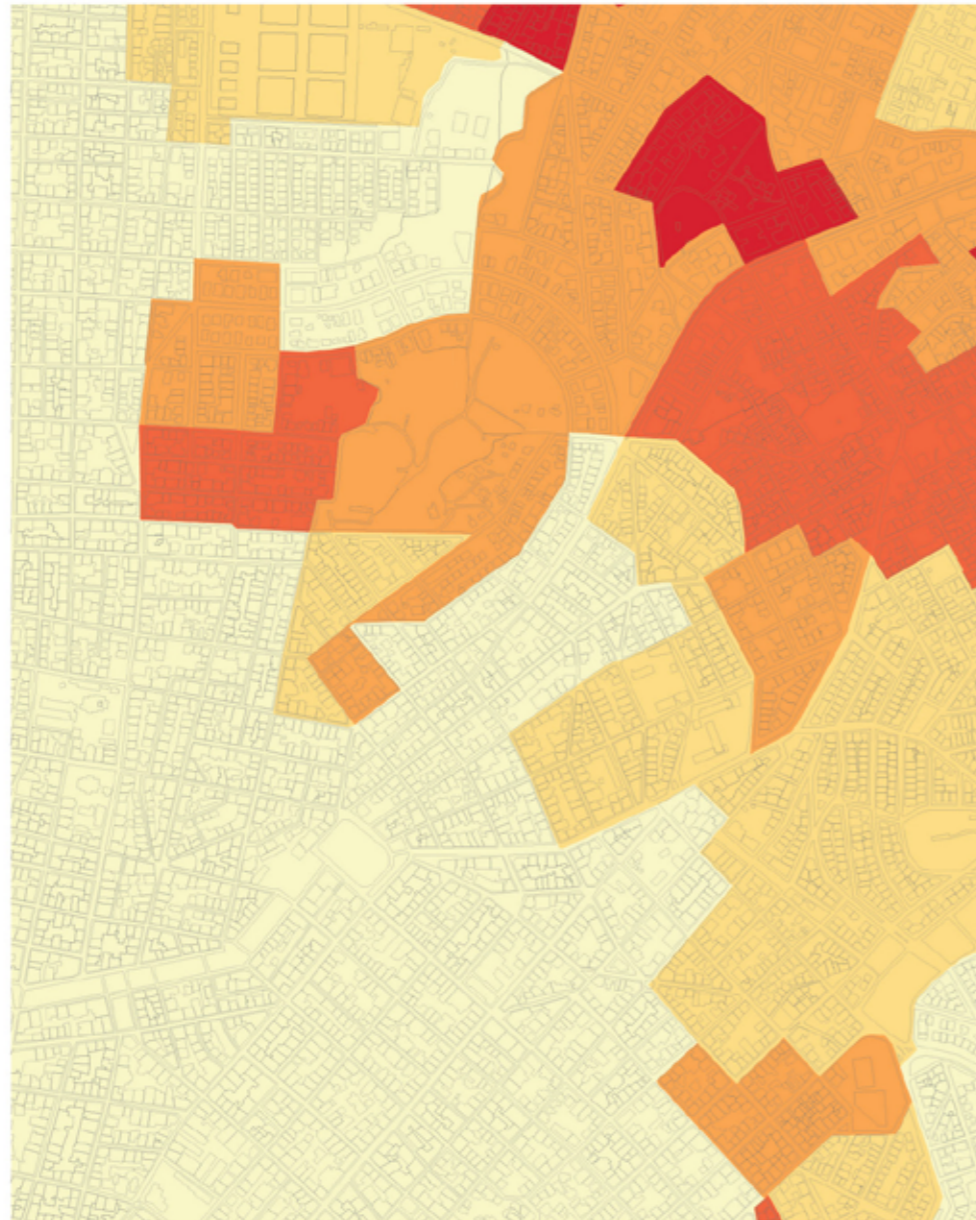
0-14

65+

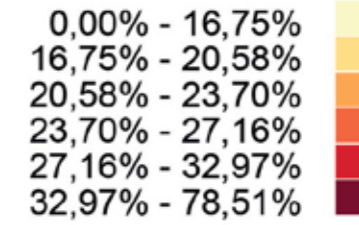

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΟΙΚΗΣΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

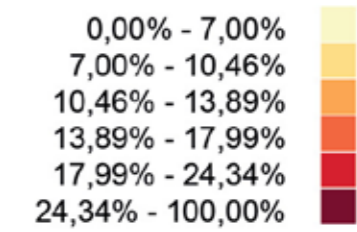
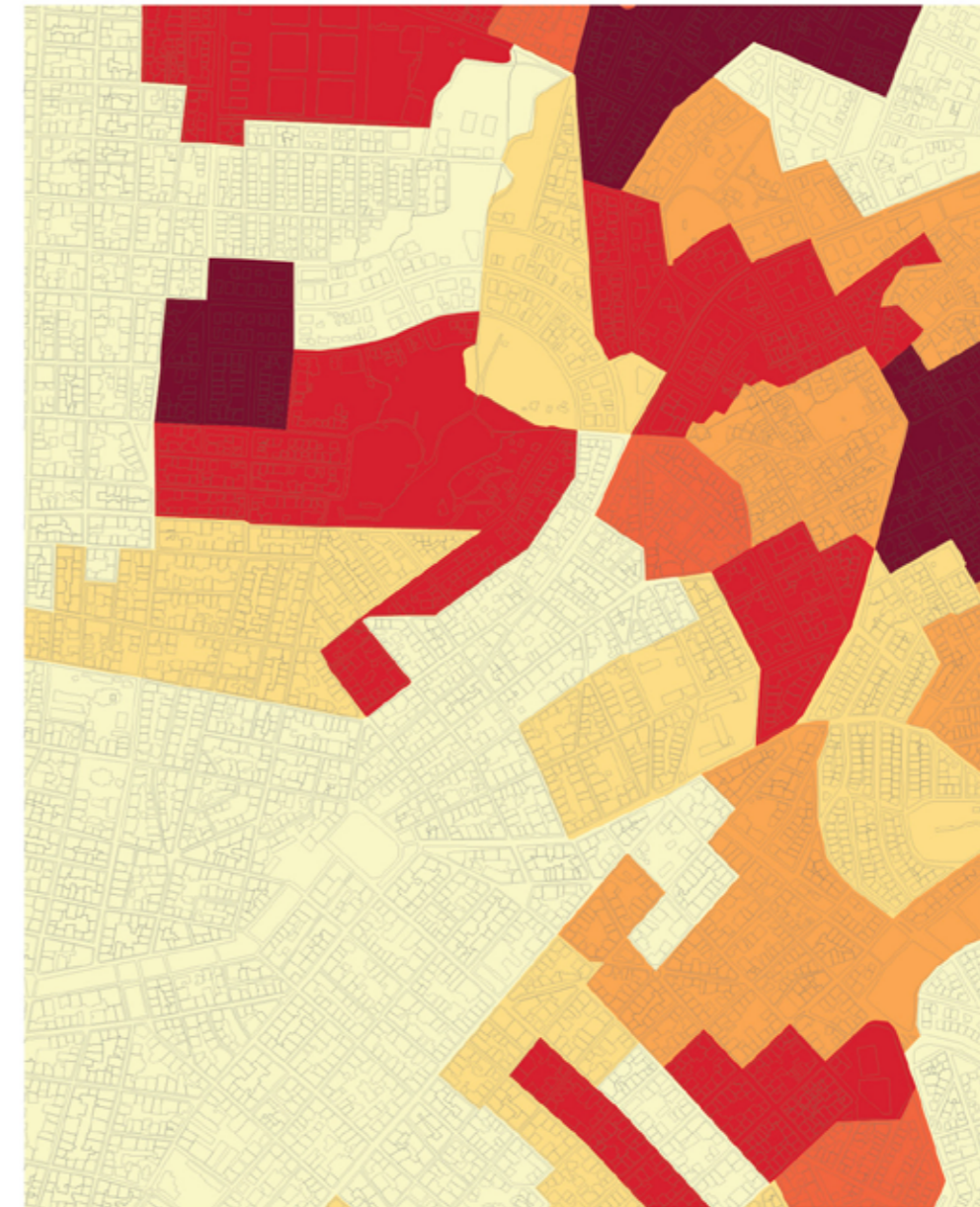
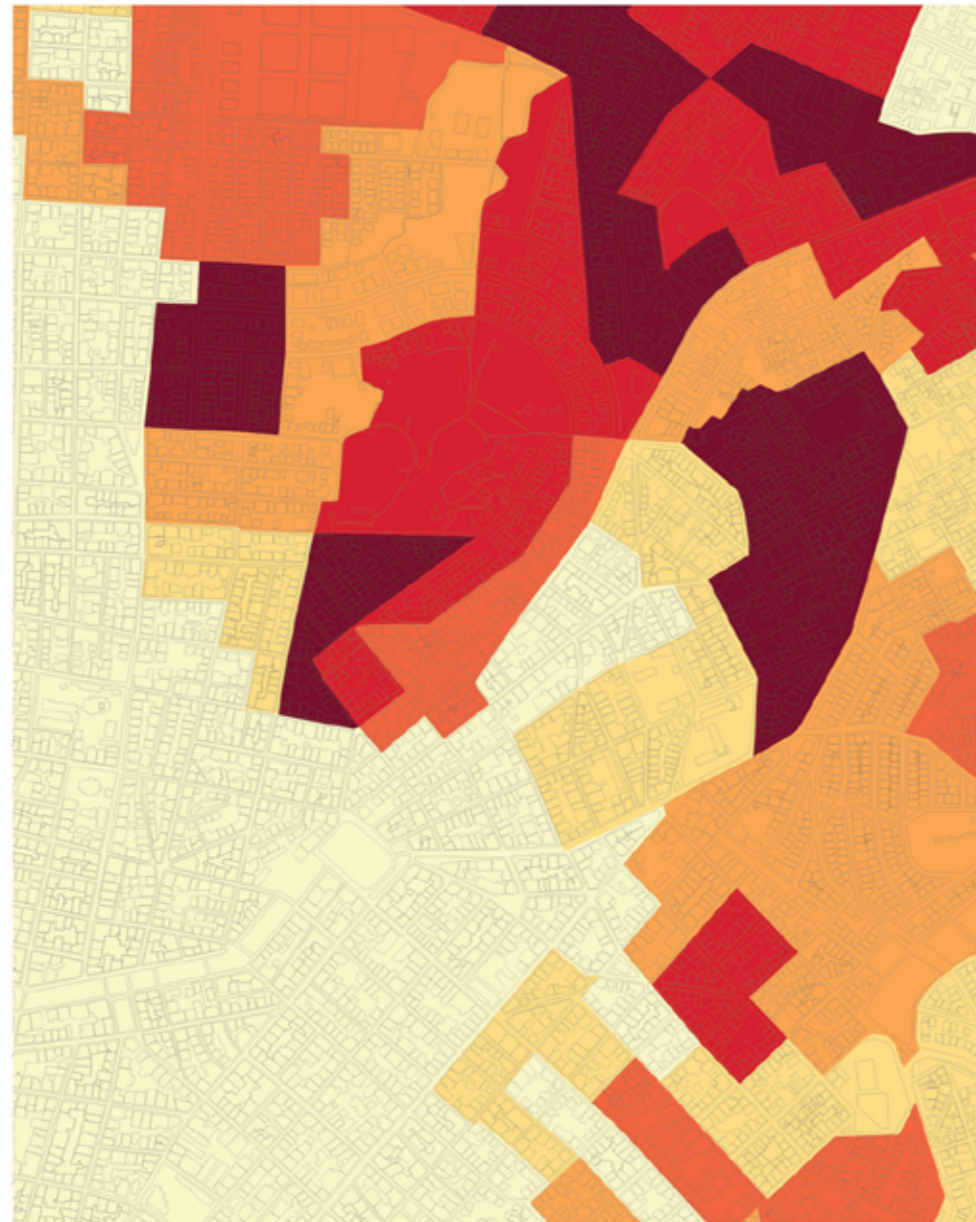
ΕΝΟΙΚΙΟ

ΠΑΛΑΙΟΤΗΤΑ ΚΤΗΡΙΑΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

1991-2000

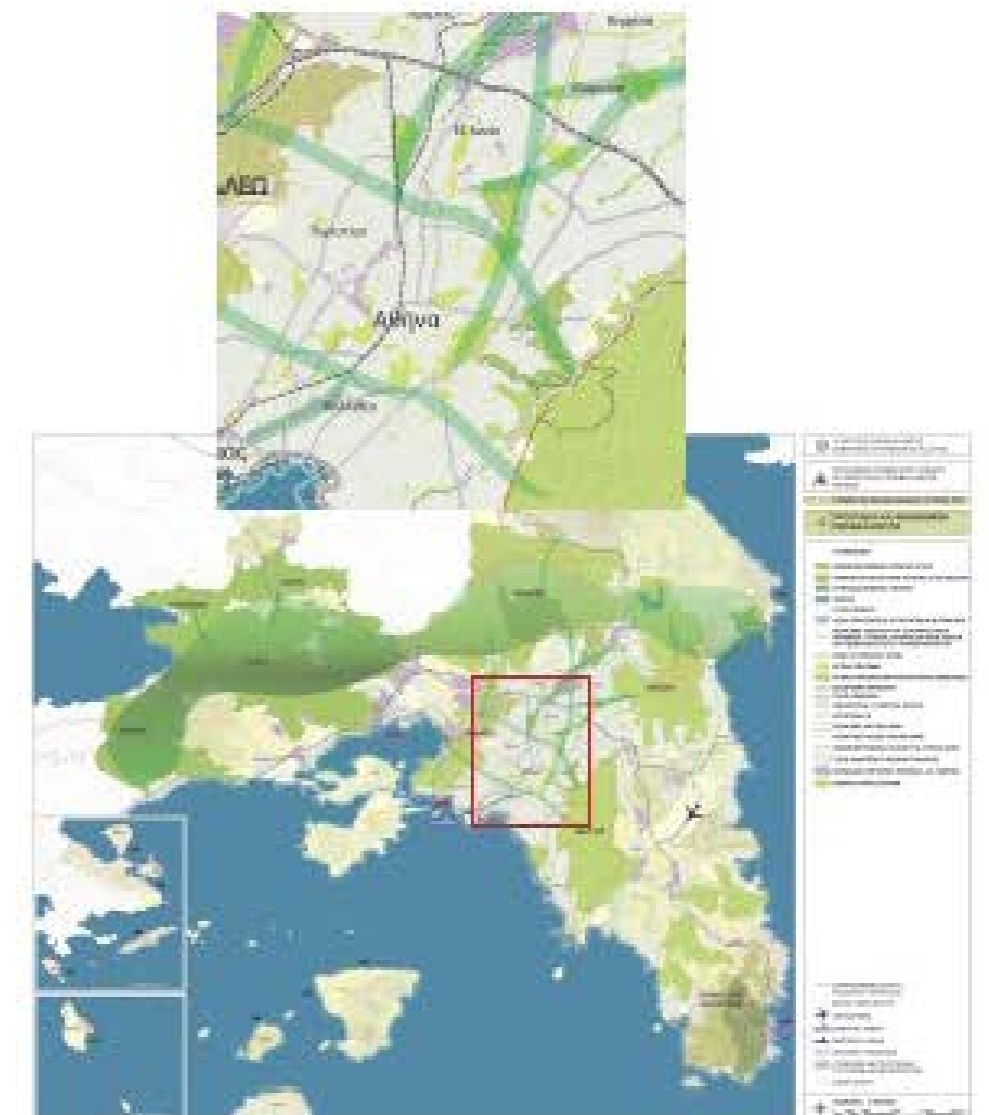
2000-

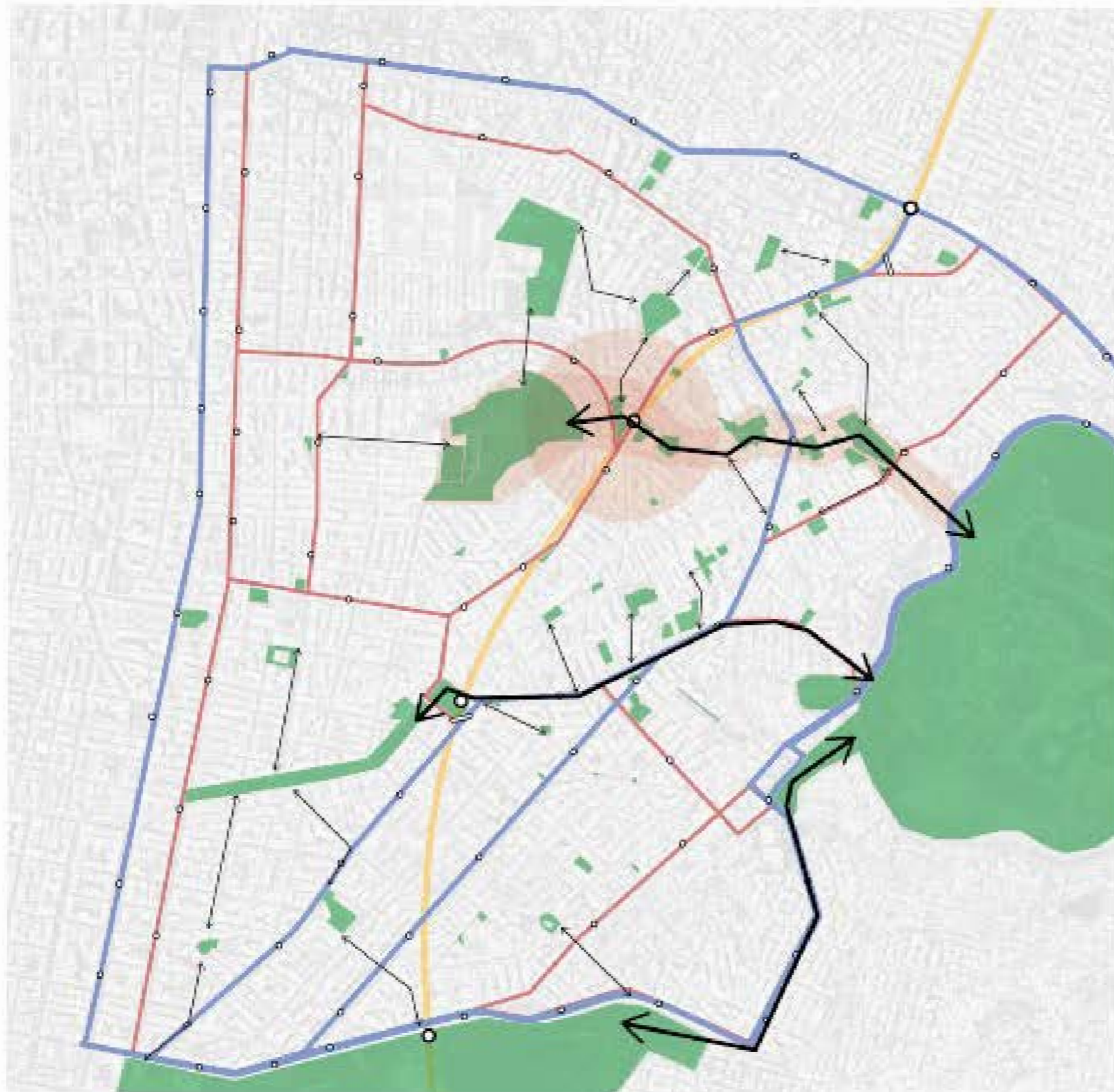

ΠΡΟΤΑΣΗ
-
ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΠΡΟΤΑΣΗ - ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ

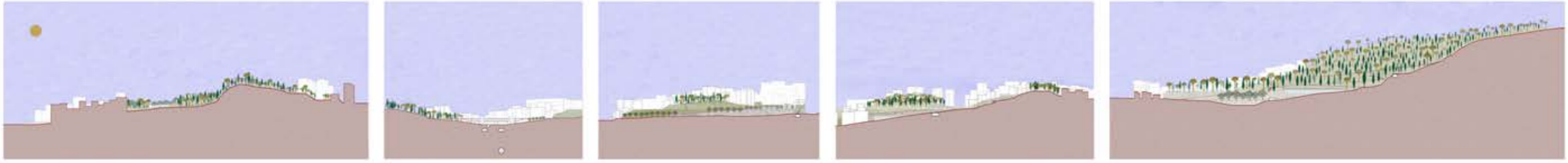

ΠΡΟΤΑΣΗ - ΣΥΝΟΛΟ

- Metro
- Τοπική και υπερτοπική συγκοινωνία
- Τοπική συγκοινωνία
- Ελεύθεροι χώροι - Κέντρα
- Πρωτεύουσες συνδέσεις
- Δευτερεύουσες συνδέσεις
- Περιοχή χωροθέτησης Κ.Υ.

ΠΡΟΤΑΣΗ
Κλίμακα 1:1000

ΓΕΝΙΚΟ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1.1000

ΠΡΟΤΑΣΗ
Κλίμακα 1:500

